

Smotra Dalmatinska

La Rassegna Dalmata

DODATAK
Objavitelju Dalmatinskomu

SUPPLEMENTO
all' Avvisatore Dalmato

Cijena je na gočju „Objav telju Dalmatinsku“ i „Smotri Dalmatinsko“ za Austro-Ugarsku kr. 10, samom Objavitelju Dalmatinskomu kr. 6, samoj „Smotri Dalmatinskoj“ kr. 6. Na polugodišnji i na tri mjeseca i laće isto razmjereno. Pojdini b. ojevi „Objavitelja Dalmatinskog“ stote 10 para a p. jedni brojevi „Smotri Dalmatinske“ isto 10 para. Zas areni brojevi, ar. 20.

Pitanja za predložbu uz koja nema dotičnih sveta, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitnja za uvrstbe, na kojih nem prilične preplatne, biti će povraćena. — Prilate se šalju postavašim na uticajima. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se prima na primaju.

Pisma i nove treba šljati „Uredi Dalmatinskog Objavitelja“ u Drnišu.

Za uvrstbu Oglasa u zadnjem stranicu valja se obrati titlu istom Uredi.

I Z L A Z I S R I J E D O M I S U B O T O M

Na obljetnicu velike pobjede kod Gorlica i Tarnowa

BEĆ, 5. Javljuju iz stana ratne štampe:

Feldmaršal nadvojvoda Fridrih izdava ovu zapovijest vrhovnog zapovjedništva vojske:

„Na prvu obljetnicu provalne bitke Gorlice-Tarnow upravio sam njemačkom Caru ovaj telegram:

Danas je obljetnica pobjedne bitke, u kojoj su njemačke i austro-ugarske čete provalile ruske pozicije u Galiciji. U vjernosti i poštovanju, ja se i moji valjani ratnici sjećamo, na ovom slavnom godu, Vašeg Veličanstva i slave njemačke vojske. Ono usrdno pobratimstvo očišćeno nevoljom i smrću, koje je otrag godinu dana održalo jednu od najvećih i posljedicama najbogatijih pobjeda u svjetskoj povijesti, s Božjom će pomoći i nadalje sačinjavati najpozdanije jamstvo naših uspjeha. Čekala nas slobodno još teška rada, pobjeda ostaje naša. Nadvojvoda Fridrih, feldmarsahl.“

Njemački car, vjerni prijatelj i saveznik našeg preimostitog vrhovnog ratnog Gospodara na to je najmilostivije odgovorio ovakvo:

„Zahvaljujem ti najsrdačnije na prijateljskom telegramu. I ja ovijeh dana, kad se na vrsnje godina od započetka velike galičke ofenzive, sjećam se iznove harna srca hrabrosti i jednodušnosti, kojima su vojnici saveznih naših vojski oduševljeno na juriš udarili.

Molim te, da ovo saopšti vojskama, koje su pod tvojom zapovijesu. Osrt na slavna djela prošaste godine opravdava našu nadu punu pouzdanja, da će zajednička volja izvozati konačnu pobedu. Bog pomogao!

Vilim.

Oba se ova očitovanja imaju svim četama proglašiti.

Nadvojvoda Fridrih, feldmarsahl.

SEDMICA „CRVENOG KRSTA“

„Crveni Krst“ u ratu i u miru.

U svim ratujućim državama — piše vladin savjetnik A. Schmid — postavljaju se na društva „Crvenog Krsta“ takviji zahtjevi, koji uvelike nadilaze sve pripreme, te se mogu činiti u dugo doba mira. Društvo Crvenoga Krsta, sa svojim pokrajinskim društvima i područnicama odgovara potpuno svome zadatu, u duhu ženevske konvencije, time, što u etapnim mjestima osniva poljske bolnice, dobroyolna sanitetska odjeljenja, poljske i pomična spremišta, poljske stanice za pomoći i okrepnu, stanice za pomoći kod željeznica, prenosne bolnice za kužne bolesti i laboratorije za takove bolesti; snabdjeva brodove za pomorske bolnice i bolničarske vozove, sanitetske pomoći i opskrbne vagone, poljske kupelji i opremljene za raskušivanje, skrini se ljekovima i teleće sa povojima, sanitetske sanduke i one za okrepnu, teška poljska kola za hirurgiju, a postavlja takogjer i sprave za sterilizovanje i raskušivanje. Društvo je tvorno sudjelovalo u asanaciji c. i k. upravnog područja u Ruskoj-Polskoj. Austrijsko društvo „Crvenoga Krsta“ poslalo je u Bugarsku najveću sanitetsku pomoći ekspediciju, koja je uopće do sada bila poslana u

Iz prirode.

Piše Erminija Feranda.

Narodna poslovica koja veli: „Ako zima ne ujede zubima, ona ošine repom“, nije se eto ove godine stekla, jer prema smo u mjesecu siječnju — imali sjajnji, koji obično sjeće svojom studenim — imali sjajnji, uprav proljetnih dana, a veljaca, koja — kako narod kaže — treba da svoju provelja, iznimno nas je obdarila takogjer ljepepm i vedrim danima, u ožujku pa eto ni u travnju — leda nije bilo. Težak, koji pomino prati svaku prirodnu pojavu, bio je to rane blagosti prirode zabrinut, te je govorio: „Ovo će meko vrijeme izmamiti lozi pup, pa nastane li kasnije led, loza je propala“. I preuranjeni procvat bašama, koji su se za rana i olrijebili, seljak se nije veselio, jer se je bojao, da poznaja — u nevrijeme — studen ne odnese sve, kao što obično biva, kad bajami rano projetaju. No slučilo se uprav protivno: rani su bajami dosta dobro ponjeli i plod se je na njima održao, a kasnije su zahvatili — u nejakosti i trijebljenu — velike južne, pa im plod zatrlje. Bajami se otrijebili, pa su njezne boje — bijela do vinušaste — kojima im se krošnja gizdala, isčezle, a tim i polovica proljetnog čara.

Kad bi vjetar krunio bijele latice bajamova evijeta, čovjek bi rekao: „Eno snijeg lapti!“ Otrijebljennjem bajama, a i triješnja priroda je odložila svoje nevjestinstvo ruho, ali je zato vrgla na se drugu preobuku, biva sveopće zelenilo, koje oku i duši vrlo priča. Procvala je i malo balučka svojim ljeđušasticim bijelim crvjetkom od 6 latica čaški priljubljenim „a kad balučka cvate, više zime nema“ — kaže sas narod. Priroda je oživjela; sve u njoj pjeva pjesmu veselice, s koje i u srcu neveselu zaštrfa blaga struna vredrine i ljepe nade. Tome se čaru niko oteći ne može, pa ni ja. Predu mnogo se sture zelenle njive, na kojima je prokljao božji blagoslov.

Po vinogradima se nerijetko bijeli okrugla improvizovane zene kopačice i u zraku zasvjetli molika, koje se privlačila mjesto vojna, koji se puškom zametnuo, da obrani cara i domovinu. Sve odaje radost obnovljene prirode, sve u divnoj harmoniji radi i čovjeka budi i pozivlje, da radi i on, da korisno živi. Postarji težaci i momčeljci posluju na hraničitim zemljama, sve se obragjuje, što se ohraditi dade. Kukuruzi kršari posljani su u Blagovistu, a poljare po vodnicam zemljama, gdje Krka dopire, težak će kasnije poslati. Kršari ili rani kukuruzi bolji su, kad ugodi godina, a kasnii se siju početkom maja mjeseca.

Ljetina je uopće — kaže težak — kako godina

prijatelja, jer je za nju potrebna temeljna glavnica, iako razmjerno mala. To su kuće u dječju i mlađež, koji se poslije uzdržavaju na knadnim isplataima bivših gojenaca, čime se u velike jača i unapreguje značaj. Poželjno je, da moja ozbiljna nastojanja na polju skrbi za mladež nagu i kod nas veleudušnih zaštiti. Time ćemo se najuspješnije za budućnost zemlje i naroda odužiti našim junacima koji na sjeveru i jugu, vojuju da obezbjede carstvu došlino mjesto pod suncem.

RAT.
Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izvještaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEĆ, 4. Službeno se javlja:

„4 maja 1916.

RUSKO BOJIŠTE.

Na sjevero-zapadu Tarnopola naše izvidničke čete zarobiće jednog ruskog oficira i 100 momaka. Ovdje ondje artiljeriske borbe.

TALIJANSKO BOJIŠTE.

Protiv tolminskog mostobrana, u prostoru Bobevece i u mnogim odsjecima koruške fronte, razvila je juče neprijateljska artiljerija povećanu djelatnost. U tiroškoj krajini došlo je samo do umjerenih topovskih borba. Bojevi u kršinama na vijenu Adameda, između Stabilela i Corno di Cavento trajale.

Nočas je neprijateljski zrakoplov preletio preko naših linija u blizini ušća Wippach-a i bacio bombe. Nastavio je zatim svoju plovidbu, pivo prama sjeveru pa dalje povrh doline Idrije put Ljubljane i Sallocha. Na povratak presjekla mu put paljba naše artiljerije kod Dornberga. U isto doba naši su ga letnici napali i paljbiom zapalili, te se strovalio, kao podrtina, blizu goričkog vojnog vježbališta. Četvorka koji na njemu bijahu poginule. Više naših letjelica napadoše juče na talijanski tabor kod Villesse, te se, pošto su pobacili mnoge bombe i poslije žestokog zračnog boja, povratio čitave.

JUGO-ISTOČNO BOJIŠTE.

Mirno.

Zamjenik poglavice generalnog štaba v. Höfer podmaršal.

DOGAGJAJI NA MORU.

Na 3. maja poslije podne eskadra morskikh letjelica obasula je bombama željezničku stanicu, tvornicu sumpora i vojarnu u Ravenni. Opazio se dobar uspjeh i vijgjeni su požari u tvornici sumpora na željezničkoj stanci. Iako su ih dvije obrambene baterije žestoko tukle, sve su se letjelice potratile čitave.

U isto doba izvidnička flotila torpedača surađala se na jugoistoku ušću rijeke Po su četiri neprijateljske razrača; razvila se, na veliku udaljenost, borba na vratu ali bezuspješna, jer jača brzina neprijatelja nije uspješna oružju, i za trajan mir. Veliki zadaci, koji će naša mlađež imati da ispunji, zahtijevaju zdravo, dobro odgojeno i jako pokoljenje. Na ovom polju mora se na vrijeme, u pravi čas, početi raditi da kasnije ne bude prekasno.

Ustavane za zaštitu majki i dojenčadi morale bi se dizati u svakom gradu, pače i u svakom ovećem mjestu. Dizimo po mogućnosti što više domova za dojenčad i dječju, zavoda za davanje opštine primosina sva preduzeća, svi bogati ljudi i omi gragjan, koji su se u ovom ratu obogatili, da tako društva Crvenoga Krsta budu mogla u punoj mjeri razviti svoje čovječno i patriotsko djelovanje do svršetka rata i da uzmognuti pripraviti prošireno mirovno djelovanje na korist i boljatik cijelog naroda.

Staranje za mladež.

Mnogo preće nego za prošlih mlinih godina — piše vladin savjetnik A. Schmid, direktor eksportne akademije — trebamo sada mnogih korisnih ustanova u interesu staranja za mladež. Očevi i staraci braća bore se na granicama carstva za našu budućnost. Mi smo njima dužni, da im sačuvamo dječju i braku od zapanjenosti i da štimo život i zdravlje njihovih mili. Po mogućnosti što intenzivnija i proširenja skrb za mladež takogjer je i u interesu države, svake vlade, bogataša i siromaha; to je važna priprema za budućnost carstva i potpuno iskoristiti uspjeh u oružju, i za trajan mir. Veliki zadaci, koji će naša mlađež imati da ispunji, zahtijevaju zdravo, dobro odgojeno i jako pokoljenje. Na ovom polju mora se na vrijeme, u pravi čas, početi raditi da kasnije ne bude prekasno.

Ustavane za zaštitu majki i dojenčadi morale bi se dizati u svakom gradu, pače i u svakom ovećem mjestu. Dizimo po mogućnosti što više domova za dojenčad i dječju, zavoda za davanje opštine primosina sva preduzeća, svi bogati ljudi i omi gragjan, koji su se u ovom ratu obogatili, da tako društva Crvenoga Krsta budu mogla u punoj mjeri razviti svoje čovječno i patriotsko djelovanje do svršetka rata i da uzmognuti pripraviti prošireno mirovno djelovanje na korist i boljatik cijelog naroda.

Budućnost. Kad bi vjetar krunio bijele latice bajamova evijeta, čovjek bi rekao: „Eno snijeg lapti!“ Otrijebljennjem bajama, a i triješnja priroda je odložila svoje nevjestinstvo ruho, ali je zato vrgla na se drugu preobuku, biva sveopće zelenilo, koje oku i duši vrlo priča. Procvala je i malo balučka svojim ljeđušasticim bijelim crvjetkom od 6 latica čaški priljubljenim „a kad balučka cvate, više zime nema“ — kaže sas narod. Priroda je oživjela; sve u njoj pjeva pjesmu veselice, s koje i u srcu neveselu zaštrfa blaga struna vredrine i ljepe nade. Tome se čaru niko oteći ne može, pa ni ja. Predu mnogo se sture zelenle njive, na kojima je prokljao božji blagoslov.

Po vinogradima se nerijetko bijeli okrugla improvizovane zene kopačice i u zraku zasvjetli molika, koje se privlačila mjesto vojna, koji se puškom zametnuo, da obrani cara i domovinu. Sve odaje radost obnovljene prirode, sve u divnoj harmoniji radi i čovjeka budi i pozivlje, da radi i on, da korisno živi. Postarji težaci i momčeljci posluju na hraničitim zemljama, sve se obragjuje, što se ohraditi dade. Kukuruzi kršari posljani su u Blagovistu, a poljare po vodnicama zemljama, gdje Krka dopire, težak će kasnije poslati. Kršari ili rani kukuruzi bolji su, kad ugodi godina, a kasnii se siju početkom maja mjeseca.

Ljetina je uopće — kaže težak — kako godina

sjeverozapadu Lensa, kod Souchez i Neuville bijaše osobito živanjan. Na sjeverozapadu Lensa razbijao se zagon sto su Englezi pokušali u savezu sa lagunjem. U području Meuse artilerijska paljba došla je kad i kad s obje strane do velike zastine. Odrijen je francuski napad protiv naših pozicija, na visu Homme Mort, na bokovinu koji se spustaju k zapadu. Na jugozapadnoj strani ovog boka, neprijatelj se ustanovali u pomaknutoj poziciji postaja.

Od neprijateljskih letjelica, koje su jutros rano bacile bombe na Ostendu, i pogodile samo perivoj kraljiskog dvorca, jedna je, kod Middlekerka, u zračnoj borbi paljbo oboren. Na zapadu Lievina, dvije su se neprijateljske letjelice strovali pod vatrom naših topova za obranu. U području tvrđe Vaux naši letnici stavile izvan borbe dvije francuske dvoplatne letjelice.

Istočno bojište.

Stanje u opće ne promjenjeno.

BALKANSKO BOJIŠTE.

Nema nikakvih znatnih događaja.

Eskadra mornaričnih zrakoplova, u noći između 2 i 3 maja, napala je srednju i sjevernu stranu engleske istočne obale. Obasula je bombama obilato, i s vidljivim dobrim uspjehom, tvornice, toplice i željezničke naprave kod Middlesbrougha i Stocktona, industrijske naprave kod Sunderlanda, utvrgeno obalno mjesto Hatlepool, obalne baterije na jugu rijeke Tees, i engleske ratne luke na ulasku Firth of Forth. Svi su se zrakoplovi, unatoč žestokoj paljbi, povratili, osim zrakoplova br. 20, koji je uslijed jakog južnog vjetra potisnut k sjeveru i pada u nevolju od valova, te se kod Stavangeru izgubio. Cijela se je posada spasiла. Na 3. maja jedna od naših morskih letjelica napala je uspješno englesku obalnu bateriju kod Sandwiche i letjeliste na zapad Dealu. U Balticu moru eskadra idroplan iznova je obasula bombardama rusku linijsku luku „Slava“ i neprijateljsku podmornicu u Moon Sund, te ih pogodila. Jedna od naših podmornica oborila je paljbo, na 30. aprila, pred flandrijskom obalom, englesku letjelicu. Neprijateljski razrača spasio je posadu.

Vrhovna uprava vojske.

CARIGRAD, 5. Glavni stan javlja: Na raznim frontama ništa važno. Jedan je idroplan bacio na 2. maja četiri bombe na Lemnos.

OPĆA VOJNA DUŽNOST U ENGLESKOJ.</

Pašić kod ruskog Cara.

CARSKO SELO, 5. Car primio je Pašića u privatnu audijenciju.

Nove ruske čete u Francuskoj.

MARSILJA, 5. Vijest Havasove agencije: Stigle su amo nove ruske čete.

Općinsko Vijeće u Milanu i mir.

MILANO, 5. U ovađnjem općinskom vijeću načelnik Caldara (socialist) pročitao je proglašenje namjeravaju objelodaniti na 1. maja u ime općinskog upraviteljstva, ali ga nije objelodanio jer mu je cenzura izbrisala stavku gdje je govorio o strahama ratu i o nadi da dogje do mira. Čitanje proglaša pobudilo je odusevljeno pristajanje, i oštar protest protiv vladine cenzure.

Bugarska deputacija u Beču.

BEČ, 3. Na podne stiglo je zastupstvo bugarskoga Sobranja. Željez, stanica u ulici bijahu bogato okičene. Na stanicu pozdravio je načelnik Weisskirchner goste sa sručnim govorom. Vijećnik Sofijan Georgiev zahtvao je njemački na sručnoće dočeku. Gosti su putem do hotela, gdje su odsjeli, bili živo pozdravljeni od gragjana.

Jednogodišnji dobrovoljci.

BEČ, 3. Vojna uprava objavljuje odredbe za ujetno priznanje prava jednogodišnjeg dobrovoljstva za obvezanike godišta 1892 do 1897, koji su još dužni da dogiju na stavnju, ili su u dobi pred ovom, a moraju da se pričakuju kod predstojecu revizije. U slučaju njihova dobrovoljnog ulaska u zajedničku vojsku ili u domobranstvo, određuju se kao zadnji rok uopće dan pred općim rokom nastupa službe onih godišta koji su uzeći u obzir za službu sa oružjem, ali ovaj rok za sada neće biti prije zaključka glavne perioda žetve.

Odlikovanja činovnicima a. u. Banke

BEČ, 5. Kako „Fremden-Blatt“ javlja, Česar je udjelio mnogim činovnicima austro-ugarske Banke razinu odlikovanja: među ostalima komandantski krst reda Franu Josipa sa zvijezdom generalnom tajniku von Schmidu, viteški krst Leopoldova reda generalnom zamjeniku Karlu Waldmayeru, viteški krst reda Franu Josipa višem kontroloru i poglavici podružnice u Zadru Franu Peschku.

Ministarstvene konferencije u Pešti.

BUDIMPESTA, 5. Pregovori među austrijskim i ugarskim ministrima i stručnim izvještiteljima potrajali su sve do 9 sati u večer. Skoro će se nastaviti. Austrijski ministri i izvještitelji krenuli su noćas put Beču.

Uapšen Liebknecht.

BERLIN, 3. Kako Wolffov ured doznao, nalazio se je između 9 demonstranata, koji su uapšeni na Potsdamskom trgu i zastupnik Liebknecht. Pošto je Liebknecht, koji je pri uapšenju nosio civilno odjelo, vojnik, nadležni vojnički sud poveo je istragu i, na temelju dosadašnjeg ispitivanja, izdao nalog uapšenja proti Liebknechtu.

Naši Dopisi

Trogir, 30 aprila.

(Korizmeni propovjednik). — Danas je dovršio svoje apostolsko poslanstvo korizmeni propovjednik m. p. Ivan Vučetić, župnik K. Novoga.

Dva je puta na sedmici našao vremena, da naviješta riječ božju ovome puku, izakako bi obavio pastoralne dužnosti u svojoj župi i u Stafiliju.

Već u prvoj propovjedi odusevio je slušatelje bistrinom i okretnošću tumačenja, čistoćom i pravilnošću jezika, a nadasve ljubavlju spram vjere i naroda, koja mu osijevase iz svake riječi. Dojedan predmet njegovih crkvenih govorova bio je potkrijepljeno snažnim dokazima i neoborivim tvrdnjama. Načelom „žrtvujte sve za sve“ znao je u propovjedi o raju jasno i tvrđivo poučiti o nistnosti zemaljskih dobara i o vrijednosti vječnoga dobra. Kao temeljni poznavač crk. povijesti i vjereni tumačitelj evangelijskog prometa je Vučetić strogom doslednošću i sv. žarom razlagao o potrebi Kriza. Ovo je pitanje još poticanje rasvjetljilo poukom i opaskama na dan Gospodnjeg žalosti u propovjedi tako čuvstveno izrečeno, kako može samo on, gorljivi hodočasnici Lurda i Loreta i ljubitelj Marijin.

Kroz prvu tri večeri velike nedjelje iscrpno je pretresao na presv. Euharistiji, predočujući ovaj najuzvišeniji kršć. dogmat u tačnom poretku vjere, ufanju i ljubavi. U zadnjoj propovjedi lebdila mu na usnama rajska riječ „Mir“, kojom je postigao spasoносni uticaj na um i srce vjernika.

Blagoslovio je uzvišenoga našega Vladara, naše junake, koji su pali u ovom najljubčem i najudsudosnijem ratu, naše vojnike na krvavom bojištu, koji danonice zalažu svoje živote za Cara i Dom; blagoslovio je sve vlasti, sve staleže, sve žive i mrtve.

Iako što je vše Vučetić svojom apostol. revnovšen u dobru i spasu ljudi podigao u srcu ovoga naroda vjeru i krepost, tako će i ovaj njega trajno spominjati hvalom, harnošću i priznanjem.

DALMATINSKE VIJESTI

Ratna odlikovanja.

Njegovo se c. i. k. apostolsko Veličanstvo pre-milostivo udostojilo

narediti da se saopći iznoveice Pre-višnje pohvalno priznanje za hrabro držanje pred neprijateljem pričuvnom poručniku Blažu Mazzocu domov. pješ. puk. br. 23.

udjeliti srebrni krst za zasluge s krunom na traku kolajne za hrabrost pod-strazništu Antunu Simiću, strazništu Antunu Kožulu i Martinu Tavčaru, podstrazništu Antunu Spasišku, Jakovu Pavliniću, Jakovu Mirkoviću, Marku Tukiću, Antunu Babiću i Matu Skondio zem. oruž. zap. br. 9. Djeca pučkih i gragjanskih škola i kinematografske predstave.

Kada su se ono prije ne dugo vremena počela da-

vati kinematografska prikazivanja, škola je s veseljem pozdravila ova novotraju, jer je mislila, da će se moći uspješno iskoristiti kao sredstvo pouke i odgoja i školske mladeži i puerantstva.

U početku je kinematograf došao i bio. Tu su se iznosili geografski i etnografski prizori iz stranih krajeva, prizori iz industrije i raznih grana narodne privrede, prikazivale su se slike iz životinjskoga svijeta, iz svijeta mikroorganizama i iz područja biologije i t. d., a začinila bi se takova prikazivanja kojim nedužnim saljivim prigodom.

No ubrzo su se kinematografska kazališta neočišćeno umnožila, a konkurenčija, koja je otuda nastala, uzrokovala je takmenje u produkciji filmova. Trebalo je svaki drugi dan iznositi što nova, da se privrude masu gledalaca, pa mjesto da se kinematograf nametne masi i odgaj u njoj razumijevanje, ukus, smisao za lijepo i dobro i t. d., nametnula se je masa kinematografa, koji je stao da producira ono, što ugaga niskim instinktima mase, senzacionalna prikazivanja, koja uzrujavaju živce, razvezuju maštu i potiču niske požude.

Tako smo došli dote, da se danas u kinematografu i ne vide više stvari, koje mogu da potuče i o emene, nego samo strastvene i kriminalne drame, a i ono, što pružaju tako zvani „saljivi“ prizori, samo je plitko i glupo veličanje obijesnih, razuzdanih, pa i zločinačkih potpovata ponajviše učilišne djece. Poznatno je iz novije kriminalogije, kako ova... predstave baš mladim zločincima davaju ideje i zamisli za njihove potpovate!

Ovakov kinematograf nije više odgojno sredstvo za mladež i odrasle, nego destruktivna uredba, od koje treba svim silama očuvati barem mladež po skolama.

Polažeći s ovoga stanovišta, odredilo je c. k. pokr. školsko vijeće u svojoj sjednici 11 travnja o. g. bezuvjetno zabranu pogajanja kinematografskih predstava svim učenicima i učenicomama pučkih i gragjanskih škola u Dalmaciji, pa i u pratinji njihovih roditelja i skrbnika.

Dopušteno je ovoj djeci polaziti jedino posebna poučna prikazivanja, koja kinematografska poduzeća upriličuju u dogovoru s upravama škola isključivo za školsku djecu.

Poštanske štedionice u Dalmaciji.

Prošlostog mjeseca aprila položeno je kod poštanskih štedionica u Dalmaciji: u št. e. i. c. i. p. promet kruna 178.159/02 a povraćeno kruna 91.836/55 položeno je u čekovni promet kruna 6.640.212/56 a povraćeno kruna 2.699.590/35.

Uvedenje poštanske uputničke službe u izmjeničnom saobraćaju sa zaposjednutim područjem u Srbiji.

Od 21 aprila 1916 došlo je u šiljanje poštanskih uputnica u izmjeničnom saobraćaju sa zaposjednutim područjem u Srbiji, pod istim uvjetima kao i za područje u Poljskoj.

Najviše je iznos jedne poštanske uputnice 1000 kruna. Nijesu dopuštene brzoprovode, dostave po uliku ili ispuštanje isplatne potvrde. Poštanske uputnice moraju glasiti u krunkoj vrijednosti i tamo iamo. Za poštanske uputnice vrijede obrasci koji se upotrebljavaju u ovozemnom prometu.

Pristrojna iznosi 10 h. za svaku 50 krunu.

Poštanske uputnice mogu biti sastavljene u izmjeničkom ili srpskom ili gragjanskom jeziku, a u prometu s Ugarskom i u magjarskom jeziku.

Uputnice u hrvatskom ili srpskom jeziku mogu biti sastavljene u latinskim slovima i to iznos, adresi (i ime i adresa predavaoca). Na lijevom adresku blankete smiju se i cirilicima slovima nadodati kratke oznake, koje se tiču svrhe isplate.

C i k. etapni poštanski ured u zaposjednutom području Srbije, koji učestvuju u poštanskom uputničkom prometu jesu zasada ovi: Arangjelovac, Beograd, Čačak, Grn. Milanovac, Jagodina, Kragujevac, Kraljevo, Krusevac, Obrenovac, Palanka, Šabac, Smederevo, Užice u Srbiji i Valjevo.

Sedmica „Crvenog Križa“ u Šibeniku.

Nastojanjem i zauzimanjem mjesnog odbora razvila se je i u Šibeniku akcija za što više sakupljanja prinosova za „Crveni Križ“ i za skrb mladeži, koju su očevi ili braća na bojnim poljanama.

U nedjelju dan 30 aprila učenici i učenice pučkih škola, gragjanske i realne gimnazije sakupljali su prinosove u skrabicama i prodavali evijice na križ „Crveni Križ“.

U pondjeljak, dan 1. svibnja, isti su učenici na posebnim arcima sakupljali od kuće do kuće pinošne za „Crveni Križ“, prodavali znakove i popisivali nove članove za društvo. U večer je glazba c. i. k. ratne mornarice održavala u kafani program.

U utorak je priredio koncertat kr. ugar. orkestar u kafani „Krka“ u korist društva.

U srijedu je u istu svrhu i kinematograf priredio predstave, koje su bile mnogo posjećene.

U četvrtak je glazba c. i. k. ratne mornarice ponovno koncertovala pred kafanom „Krka“, i tako isto u petak kr. ugar. orkestar u istoj kafani.

Većeras daje mjesna realna gimnazija u kazalištu „Mazzoleni“ seriju patriocičkih projekcija iz svjetskoga rata, a kroz dan su učenici i učenice svih škola prodavali srećke za sutrašnju lutriju i ljepljivo pozive za zabavu.

Sutra je završna svečana zabava u općenskom prirodu, kojom će biti dovršeno sakupljanje rinosava za „Crveni Križ“.

Kroz čitavu je sedmicu bilo po kafanama povijesno piće za 4 pare na korist „Crveni Križ“.

Osiguravajući zavod radnika proti nezgodama za Trst, Primorje, Kranjsku i Dalmaciju u Trstu

javila: kako je poznato oplovilo je dneva 29. ožujka 1914 iz New-Castlea u Australiju četverokraka jedrenjača „Beethoven“, za koju se, s ebitom na pomoćniku bilo koje vijesti od tog dana, mora sumnjati da je skupa s posadom naftadala.

Udovicama, siročadi, te odnosno rodiljima pojedinih osobu pristojahu odštete predviđene od zakona za osiguravanje pomorača proti nezgodama. Nego sva istraživanja tih osoba bijahu, - usjed ratnih prilika, - većim dijelom onemogućena, i p. s razloga što je registrar odnosne posade našao kod a. u. konzulata u New-Castleu, bez kojega se nije dalo ustanci ni doba, ni pripadnost ni boravstvo osobu, koje su pomenuti registar sastavljele.

Svoja poginulih Afrič Vinko, Ili. teir, Bošović Ante konobar, Batistić Stipar kormilar,

Martin i ē Ivan kormilar, De Carli Renato kuvar Gaze i Josip kuh. dečko, pozvana je da se usmeno ili pismeno prijava ovom Zavodu (Trst Via Valdribo br. 40), e da se, prije izmaka 29. ožujka 1917, uzmognu povesti potrebne izvide za ustanovljenje njihovih odstetnih zahtjeva.

Istituto di pubblica beneficenza Zara.

Nel mese di aprile 1916 vennero erogate 1. per sussidi fissi mensili ad orfani cor. 145 — 2. per sussidi fissi mensili a vecchi cor. 200 — 3. per sussidi fissi mensili a vedove cor. 373 — 4. per sussidi fissi mensili a vergognosi cor. 262 — 5. per sussidi straordinari cor. 980 — 6. al comitato industriale cor. 24 — 7. spesi per mantenimento dei ricoverati alla casa di ricovero cor. 1780 — 8. spesi per ricoverati alla ospedale S. Matteo cor. 1620 — Assieme cor. 5384 — a) Nella casa di ricovero trovansi ricoverate persone 56 — b) Nell'ospedale S. Matteo persone 9 — c) Nell'ospedalotto alla Colonna persone 9 — d) Nell'ospedalotto borgo interno persone 6.

Dalla Cucina popolare vennero dispensate nel mese di aprile fra minestre e polente porzioni 48.250 più vennero gratuitamente dispensate porzioni 3760.

„Crvenom Križu“ u Šibeniku.

preč. kanonik don Vinko Karadjole dostavio kr. 27:34 iz Škrabice sv. Jakova.

Platili članarinu za godinu 1916 gg. kontreadmiral Hugo Zaccaria, Marko Karković c. k. gragi. asistenti, Sime Grančarić i Petar Buechich, c. k. upravitelj pošte i brzojava.

Da počaste blagu uspomenu pok. Vjekoslava pl. Meichsner poklonili su gg. Giovanni Medich kr. 6, Ivan Bergnoccii kr. 5, Giovannina ved. Mistura kr. 4, Sime Grančarić kr. 2, Krešimir Novak kr. 2, major Grubišić kr. 4, Giovanni Časnić kr. 5, Maria Angeliechio kr. 4.

Platili članarinu za godinu 1916 gg. kontreadmiral Hugo Zaccaria, Marko Karković c. k. gragi. asistenti, Sime Grančarić i Petar Buechich, c. k. upravitelj pošte i brzojava.

Da počaste blagu uspomenu pok. Vjekoslava pl. Meichsner poklonili su gg. Giovanni Medich kr. 6, Ivan Bergnoccii kr. 5, Giovannina ved. Mistura kr. 4, Sime Grančarić kr. 2, Krešimir Novak kr. 2, major Grubišić kr. 4, Giovanni Časnić kr. 5, Maria Angeliechio kr. 4.

Platili članarinu za godinu 1916 gg. kontreadmiral Hugo Zaccaria, Marko Karković c. k. gragi. asistenti, Sime Grančarić i Petar Buechich, c. k. upravitelj pošte i brzojava.

Platili članarinu za godinu 1916 gg. kontreadmiral Hugo Zaccaria, Marko Karković c. k. gragi. asistenti, Sime Grančarić i Petar Buechich, c

pješačke borbe, koje su nam opet donijele ne-
koliko uspjeha, a da nijesu još dovršene. Pod na-
ednik Frankl oborio je paljbor, na jngu W:
rnetona neprijateljsku letjelicu, to mu je četvrt,
te je bio od cara odlikovan promaknućem na
oficira. Usljed nagle oluje odrješilo se je si-
noć mnogo francuskih vezanili balona, vjetar
je gonio iznad naših linija; do sada ih je
spremljeno preko petnaest.

Istočno bojište.

Prilike se nijesu izmjenile.

Balansko bojište.

Jedan se naš zrakoplov nije povratio sa
svoga putovanja u Solun. Prama engleskoj
vijesti oboren je paljbor te je izgorio.

Vrhovna uprava vojske.

IZVJEŠTAJI TURSKOG GLAVNOG STANA.

CARIGRAD, 6. Glavni stan javlja:

Na fronti Iraka.

Nema promjene.

Na fronti Kavkaza.

U centru smo potukli neprijateljsko odjelje-
nje i neprijateljski izvidnički odjel.

Na ostalim dijelovima fronte neznačne borbe.

Sa ostalih fronta nema ništa važno.

Ministar predsjed. grof Stürgkh
odaslanstvu bugarskog
Sobranja.

BEĆ, 6. Ministar predsjednik grof Stürgkh dao
je na čast odaslanstvu bugarskog Sobranja „dejeuner“,
na kojem su bili i njemački poklisan, turski poklisan,
zajednički ministri, austrijski ministri, namjesnik, zem-
aljski maršal, načelnik, zastupnici trgovačke komore
i obrtnički saveza.

Ministar predsjednik pozdravio je goste go-
rom, u kojem je istaknuo staro prijateljstvo Austrije-
Ugarske s bugarskim vladarom i s bugarskim narod-
om, naglasio je odlična djela slavne-bugarske voj-
ske, te reče:

„Mirni svršetak ovog strašnog rata ne da se
još uočiti. Ipak i nijemci će konac doći u času kada
protivnici biđu nepristrano usporedili ciljeve za koje
su preduzeli rat s rezultatima koje su postigli. Ovakvo
bladro obraćanje svađlat će na koncu protivni-
kovu bojazan pred mirom. Pouzdavajući se u naše
dosadašnje uspjehe i u neispričivost naših pomoćnih
vrela, možemo mi ovaj mir, mirne duše čekati. Nitko
ne dvoumi, da će ovaj mir, mirne duše ići mač.“

Kako je rat nas oborunje zatekao, tako hoće-
mo da nas ni mir ne zateče nepripravne, i nećemo
izgubiti niti jednog časa, ne samo da popravimo
stete ratnu prouzrokovane, već da postanemo i jači
i sretniji nego što prije bijasno. Zajednica saveznič-
ka utvrgjena je krviju i željezom; to je zajednica
slobode i samoopredjeljenja nikla iz toplog osjećaja
i bistrog shvaćanja pravih interesa.

Ništa ne uznenimaju toliko naše protivnike koko-
liko uvjerenje nerazorivosti našeg zajedničkog sklopa.
Vi ćete, gospodo moja, s vases putovanja po-
nijeti sobom uvjerenje, da se u srednjim vlastima ne
nalazi samo najpozadnije i najjače vojničko političko
zdržanje, koje savremeni svijet u opću može da
pruži, već da i vaše kako gospodarstvo može save-
zni državama otvoriti nepresušiva pomoćna vrela
za djela mira, i da ove države hoće vašoj zemlji rado
sve podati što ona treba za njezin razvitak; da one
u velike štuju vaš vrijedni i viteški narod i da zna-
du potpuno cijeniti njegovo prijateljstvo.“

Ministar predsjednik izrazio je na koncu osje-
ćaje srađnog i vjernog prijateljstva prama slavnoj
bugarskoj vojski, i najiskrenije želje za cara Ferdi-
nanda, za viteški bugarski narod i njegove predstav-
nike.

Prvi potpredsjednik bugarskog Sobranja dr.
Ivan Momčilović, u određenljivom govoru, istaknuo
je sjajna djela austro-ugarske vojske, kojima u po-
vjesti nema ravnih; a koja su plod dusevine snage.
I današnja nazočnost bugarske deputacije dokazom
je, da su dusevna snaga i razum održali pobedu.
Momčilović je istaknuo, da je Austrija-Ugarska pri-
znala pravo Bugarske na život, i da je nju uvijek
podupirala.

Po utiscima što smo dobro moramo se duboko
pokloniti neizmjernoj besprimjernoj snazi austro-
ugarskih naroda. Mi se svi živo sjećamo da hrabri
austrijsko-ugarska vojska dok se na Karpatima borila
s ruskim kolosom, čuvala je neslavodavnu strazu
u jugu i zadavala je najukuvnijem i najpodmuklijem
između svojih neprijatelja teške udare. — Momči-
lović se na koncu sjetio s najdubljim počitanjem do-
broga cesara Franja Josipa, podigao čašu u njegovu
zdravlje, na srču i napredak austrijskih naroda i na
blagodatno djelovanje njihovih odličnih državnika.
Svi nazočni triput poklikoše: Živio!

U večer trgovacka je komora priredila na čest
odaslanstvu Sobranja sjajno primanje. — U 10 sati
poslije podne, odaslanstvo je krenulo put Dresdenu.

Odgovor Njemačke na notu
američke vlade.

BERLIN, 5. Odgovor, koji je već predan, na
američku notu glasi: Njemačka vlada neće da sebi
priredi mogućnost da lagja, koju je njemačka pod-
inornica torpedovala bude zaista identična sa lagjom
„Sussex“. U slučaju da bi se dokazalo, da se za-
povjednik prevario, misleći da ima pred sobom rat-
nu lagju, njemačka bi vlada vukla odnosne posljedice.
Nota upućuje na one prvačine prijedloge, kojih Sjedinjene
Države nijesu htjele privratiti, a koji su bili prikladni
da spriječe veći dio nesreća. Prama svojim već po-
novljenim izjavama, njemačka vlada ne može da se
odreće upotrebljavanju podmornica niti u trgovackom
ratu. Ako se ona danas odlučila, da u udesavanju
postupanja u ratu s podmornicama dogje još u su-
ret interesima neutralaca, i da učini najskrajnije
koncesije, to ona radi s razloga, koji stoje nad zna-
čenjem ovog prijepornog pitanja; a to su prvo: pre-
ko stoljetno prijateljstvo među oba velika naroda,
drugog, pomisao na tešku sudbinu koja prijeti ljud-
stvu proširenjem i produženjem rata. Svjesna svoje
stvu proširenjem i produženjem rata. Svjesna svoje
snage, njemačka je vlada dva put tijekom zadnjih

mjeseci očitovala svoju pripravnost za mir, koji b' obezbrizio životne interese Njemačke. Tim opravdav-
nje može njemačka vlada kazati da, pred ljudstvom
i pred povjesti, nebi htjela odgovarati, ostavljajući
da u sadašnjem prijepornom pitanju nastane tak
preokret, koji bi ozbiljno prijetio miru među Nijem-
cima i Američanima. Njemačka vlada, u koliko do-
ne stoji, hoće da prepriječi ovaki razvitak. Vogjena
ovim mislima, njemačka je vlada dala naputke njemačkim
pomorskim silama da, držeći se sveopćih
načela međunarodnog prava o zadržavanju, pretra-
živanju i uništavanju trgovackih liga i u samom
području pomorskog rata, ne potope trgovacke bro-
dove bez opomene i bez spasavanja ljudskih život-
a, kad nebi bježali ili se opirali.

Ali njemačka vlada očekuje, da će ovaj naputak
koji je podala svojim pomorskim silama, i pred oči-
ma američke vlade ukloniti s puta svaku zapreku o-
stvarenju onog zajedničkog rada što je Njemačka u
svoje doba ponudila bila, eda se još za trajanje ovog
rata uspostavi sloboda mora, i da će američka vlada
sada sa svom snagom zahtijevati od engleske vlade
što skorije vršenje onih, prije rata opće priznatih pra-
vila međunarodnog prava, i da će tomu doći kraja.

Kada koraci američke vlade ne bi doveli do
traženog rezultata, da se kod svih ratujućih naroda
pribavi vrijednost zakonima čovječnosti, tada bi se
Njemačka suprotivila i to novim udarcima, za koje ona
morala sebi pridržati potpunu slobodu odlučivanja.

BERLIN, 5. U odboru za proračun uzeo je dr-
žavni kancelar Bethmann Hollweg riječ, da saopći od-
govor na američku notu i da razjasni odnose sa A-
merikom. Iza tog se je razvila rasprava, kojoj su
sudjelovali prestavnici svih stranaka. Izvodi državnog
kancelara, kao i rasprava bijahu strogo povjerljivi.
Sjednici su prisutstvovali svim državnim tajnicima i oda-
slanicima savezničkih država, i oko stotina zastupnika.

Lord Curzon o trajanju rata.

LONDON, 6. Na skupštini konservativaca, koja je ovđe bila, rekao je lord Curzon: Rat
može još trajati jednu ili dvije godine. Trajao
pak još dugo ili kratko vrijeme, svakako mora-
mo dobiti. Vlada i zemlja će ga do svrhe
provesti. Nitko od alifara ne koleba. U kabine
čujete o svemu govoriti, ali jedno jedino
što nijesam nikad čuo spomenuti, to je mir.
Mir je riječ, koju smo mi iz našeg jezičnog
blaga odstranili, dok ne bude izvođena po-
bjeda. Izjave Curzona bile su ponovno prihvata-
će živahnim odobravanjem.

Dar-furski Imam navjestio sveti rat.

CARIGRAD, 6. Po vjerodostojnim glasovima na-
vijestio je dar-furski imam sveti rat sjevernom Su-
danu, te tjeru pred sobom u divljem bijegu nepri-
jateljske sile. Ali-Dinar hoće da postupa zajednički
sa Senusima. U proglašen engleskom imama kaže se,
da će nastavljaju svoje napredovanje prama sjeveru.

Francuske vijesti s balkanskog bojišta.

PARIS, 6. Po službenom ratnom izvještaju, mor-
narica aliraca oborila je paljbor jedan Zeppelin, u
jednoć preletio Solun, te je u plamenu pao u
Vardar.

Suhomlinov uapsen.

PETROGRAD, 6. Vjest Reuterove agencije. Se-
nator Sogorodsky, kojemu je povjerena istražna u-
posla bivšeg ratnoga ministra Suhomlinova, saslušao je
Suhomlinova u njegovu stanu. Na to je Suhomlinov
bio uapsen i затvoren u tvrgjavu Sv. Petra i Pavla.

Potopljene lagje.

LONDON, 6. Lloyd javlja: Potonuo je par-
ni brod „Ruabon“ od 2000 tona. Posada je
spašena.

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

I bollettini dello stato maggiore generale
austro-ungarico.

VIENNA, 5. Si comunica ufficialmente:

5 maggio 1916.

Teatro della guerra russo.

I nostri aviatori lanciarono ieri l'altro delle
bombe su Zdolbunovo, punto nodale ferroviario a
sud di Rowny; sugli edifici della stazione ferrovia-
ria, sulle officine, sul materiale rotante e sugli im-
pianti dei binari vennero scorti buoni colpi. Parecchi
edifici andarono in fiamme. Ieri vi fu dovunque di
nuovo un'aumentata attività dell'artiglieria. Parecchie
volte anche scaramucce di avancampo.

Teatro della guerra italiana.

Sul Rombon le nostre truppe, dopo un ener-
gica preparazione dell'artiglieria, cacciarono il ne-
mico da parecchie posizioni; fecero prigionieri oltre
100 alpini, fra i quali 3 ufficiali e catturarono 2
mitragliatrici. Nella regione della Marmolata furono,
durante la notte messi in rotta deboli riparti nemici
sui versante orientale del Sasso Undico. Del resto
l'attività dell'artiglieria fu soltanto moderata.

Teatro della guerra sudorientale.

Nula di nuovo.

Il sostituto capo dello stato maggiore generale
von Höfer tenente maresciallo.

Avvenimenti sul mare.

Il giorno 4 maggio di mattina, i nostri idro-
volanti bombardarono Valona e nel pomeriggio
Brindisi. A Valona furono ripetutamente colpiti con
pieno effetto le batterie, le opere portuali e la sta-
zione di velivoli. A Brindisi furono scorti parecchi
colpi in pieno caduti su treni ferroviari, sugli edi-
fici della stazione ferroviaria, sui magazzini, inoltre
nelli arsenale in mezzo ad un gruppo fitto di contro-
torpedinieri raccolte assieme. Parecchie bombe esplo-
sero nella città. Un velivolo nemico, salito a difesa,
venne tosto cacciato. Nel volo di ritorno venne
lontano in mare incontrato l'incrociatore „Marco
Polo“; il suo equipaggio agglosmerato sulla tolda
venne con molta efficacia bersagliato dalle mitra-
gliatrici. Ad onta di un violento fuoco di difesa, i
nostri velivoli ritornarono illesi, tanto da Valona che
da Brindisi.

Il comando della flotta.

I bollettini del grande quartiere generale
germanico.

BERLINO, 5. Il Wolff Bureau comunica:

Grande quartiere generale, 5 maggio.

Teatro della guerra occidentale.

Anche ieri l'attività combattiva sul fronte in-
glese, fra Armentieres ed Atrias, fu vivace. Presso
Givenchy-en-Gohelle si svolsero combattimenti con
granate a mano intorno all'imbuto di mina, nel
quale il nemico aveva potuto transitorientemente teneri.
A sud della Somme, durante la notte ripartì germani-
ci di esplorazione penetrarono nella posizione ne-
mica; respinsero un contrattacco, fecero prigionieri
un ufficiale e 45 uomini. A sinistra della Mosa le
nostre truppe penetrarono negli impianti avanzati
di difesa francesi ad ovest di Avocourt, che il ne-
mico dovette abbandonare sotto la pressione del
nostro fuoco; li distrussero, quindi li sgomberarono
di nuovo, secondo il piano. A sud est di Haucourt
vennero presi parecchi fossati francesi, e se ne tras-
sero prigionieri. Contro i versanti occidentali del
l'Homme Mort, un attacco nemico rinnovato r коллод
completamente. A destra della Mosa, particolarmente
durante, la notte, vi fu forte attività dell'artiglieria.
Una squadra di velivoli germanici lanciò bombe in
abbondanza e con successo sulle opere ferroviarie
nella valle di Noblette e di Auve nella Scampagna,
nonché sulle stazioni di velivoli a Spie.

In aprile, sul fronte occidentale, furono abbati-
tati a colpi d'arma da fuoco 36 velivoli nemici; le
nostre perdite ammontano a 22 velivoli.

Teatro della guerra orientale e
balcanico.

Nulla di particolare importanza.

La suprema direzione dell'esercito.

gjen u Sipljetu, 1890 — Kršulj Nikola, pješak 4.
kump, rogen u Salimu, 1895 — Kudus Dujo, pje-
šak 1. kump, rogen u Vrlici, 1894 — Kuzmanić
Ante, pješak 3. kump, rogen na Suletu, 1894.

Labrović Petar, pješak 1. kump, rogen u Sinju —
Sinju — Ledenko Nikola, pješak 3. kump, rogen u
Benkovcu, 1894 — Ledić Marko, pješak 3. kump,
rogen u Imotskom, 1892 — Lovrić Petar, pješak 2.
kump, rogen u Šibeniku 1880 — Lustica Tomo, pješak
4. kump, rogen u Zad

venom Križu i baš uračunano je za Crveni Križ od doprinositelja: Boban Mihajlo kr. 10 — Biluš Antun 2:50 — Sonje Simun 2:50 — Batni Petar 2:50 — Brkanović Antun 2:50 — Marušić Silvestar 2:50 — Kljaković Simun 2:50 — Boljan Luka 2:50 — Škarica Marin 2:50 — Aranza Damilan 2:50 — Jurela Tomo 5 — Romac Ivan 5 — Anarić Antun 4 — Gabrićević Nikola 2 — Kržanac Frano 2 — Stažić Juraj 2 — Velić Duje 2 — Jurić Simun 2 — Baučić Nikola 2 — Rieov Antun 2 — Ribičić Božo 2 — Balarin Ivan 1 — Cvetić Stanko 1 — Novak Iginio 0:50 — Pavie Duje 2:50 — Ježinić Josip 2:50 — Babić Mate 2:50 — Brzić Mate 2:50 — Stančić Petar 2:50 — Filipović Lovre 5 — Morić Jakov 4 — Većernik Vjekoslav 2:50 — Kančić Savino 2:50 — Leotić Ernest 2:50 — Britvić Antun 2 — Žižan Ivan 2 — Rakic Andrija 2.

Orebić, neki općinari, mještje suhog voća u naravi za vojnike darovaše kr. 3:90.
Skrađin, od mjesnog odbora Crvenog Krsta kr. 188:36, i baš: kod skladišta duhanu u Sradinu naglavno u škrabici dne 11 decembra 1914 kr. 24, dne 18 decembra 1914 kr. 25, dne 19 decembra 1914 kr. 3 — sakupio Paval Dražić od G. Fra Slavica Simun kr. 5 — Pešl Alois 5 — Dražić Paval 5 — Roško Ante 2 — Guberina Marko 2 — Vuković Ivan 2 — Predrag g. Ernest Liebl: milodare sakupljene od Pave Dražić, Vice Gatara, Aleksandra Lelas, Ernst Liebel, Josip Martinović, Stjepan Kelava, Ljudevit Barić, Vukoje-

vić Nikola, Krševan Vrankulj, Vjekoslav Pešl, Ivan Vuković i Juraj Milat, ukupno kr. 32. — Doprinos Župe Dubravičke kr. 61:36, dopriniše: Skorić Kata p. Jure kr. 1 — Vranjic Joso glavar 1 — Vranjic Jure p. Ante 1 — Vranjic Mate Paškov 0:30 — Marić Joka Androva 1 — Bagić Ivo p. Mata 1 — Vranjic Kata Paškova 0:10 — Vranjic Žorka Stjepanova 0:60 — Vranjic Niko p. Sime 0:60 — Barićević Ante Antun 1 — Vranjic Božo p. Niko 1 — Urkalo Mara Jovanova 0:40 — Trajić Stefan p. Stevana 0:40 — Dobrijević Jovo p. Jova 0:80 — Dobrijević Damjan p. Niko 1 — Dobrijević Jovo p. Gjuro 0:40 — Dobrijević Petar p. Tode 0:50 — Dobrijević Ilija Gjurov 0:20 — Dobrijević Gjuro p. Stojana 0:60 — Dobrijević Marija Petrova 0:40 — Dobrijević Stana p. Spirka 1 — Dobrijević Ilija Nikov 0:30 — Dobrijević Anica Sprirova 0:20 — Dobrijević Lazo p. Stojana 0:60 — Dobrijević Stojan Mitrov 0:20 — Dobrijević Mare Glisova 0:10 — Dobrijević Mare Grgova 0:40 — Sladić Josip p. Lipa 0:40 — Sladić Ilij p. Luke 0:30 — Sladić Marko Nikov 0:40 — Sladić Ana Markova 0:10 — Sladić Manda Markova 0:40 — Sladić Filip p. Jakova 2 — Sladić Grgo p. Iva 1 — Sladić Niko p. Petra 1 — Sladić Matija Stjepanova 0:20 — Sladić Ivan p. Josipa 0:60 — Sladić Stipan p. Niko 0:30 — Sladić Ivan p. Paska 1 — Sladić Stjepan p. Paska 1 — Crković Plastovo 0:40 — Vranjic Božica Blaževa 0:40 — Gardijan Božo p. Niko 0:20 — Trnićević Stevan

Markov 0:30 — Gardijan Mato Gnatić 0:50 — Banić Niko p. Josipa 1 — Kisić Paško p. Mata 1 — Skorić Pera ž. Iva 1 — Skelin Ana Markova 0:60 — Skorić Marija Simova 1 — Banić Ana p. Iva 1 — Banić Masa ž. Josipa 0:60 — Banić Manda ž. Jerka 0:40 — Banić Jure p. Iva 1 — Grozdanić Perka ž. Toma 0:40 — Grozdanić Filip p. Petra 0:60 — Grozdanić Stana Simova 1 — Jurić Frano p. Mata 0:40 — Grozdanić Kala ž. Andra 1 — Skorić Šimo p. Niko 0:60 — Grozdanić Mijo p. Jure 1 — Grozdanić Manda ž. Mata 0:20 — Skorić Kata Paškova 0:20 — Skorić Masa Paškova 0:20 — Skorić Mato p. Luke 1 — Rajčić Ika Žena Jare 0:60 — Gundić Marko listonosha 0:66 — Gundić Marta Mijina 0:40 — Gajdić Kata Ivova 0:40 — Gajdić Jure p. Niko 0:30 — Jelčić Božica ud. p. Ljube 0:10 — Skorić Kata ž. Božova 1 — Šišak Sime p. Iva 0:60 — Skorić Tomica ž. Mata 0:40 — Laća Stana p. Luke 1 — Mijić Mada Vicina 0:50 — Mijić Mijo Matov 0:50 — Skorić Ivan p. Šima 1 — Kisić Mile, posjednik 4 — Feranda Erminija, učiteljica 2 — Feranda Ivan 2 — Klaric Jerko p. Ante 2 — Grozdanić Mato p. Jure 0:40 — Banić Mara p. Mata 0:60 — Mijić Stana p. Šime 0:50 — Jurić Anica Perova 1 — Predao Franjo Tabula, seoski glavar iz Gajeve, sakupljeno među svojim seđanjima u hrani što se je pak unovčilo te se je dobilo svota od kruna 22.

Crkvice, sakupljeno u Krivošijama od

Lovra Vujić-a, c. k. cestara kr. 342; dopriniše: Bojanjic Blagoje Jovov kr. 5 — Bojanjic Blagoje Jovanov 2 — Bojanjic Stevan Andrijić 2 — Bojanjic Novica Jovov 2 — Bojanjic Savo Gjurić 1 — Bojanjic Angja Savova 1 — Bojanjic Gospava Gjurićna 1 — Bojanjic Suka Živkov 1 — Bojanjic Bogdan Jovanov 2 — Bojanjic Vaso Vidakov 2 — Čarlajević Rako 1 — Deretić Gospava Radojeva 1 — Deretić Krsto Jolov 2 — Deretić Jovan Lazarev 2 — Gjukanović Blagoje Gjurić 5 — Gjukanović Mate Milošev 2 — Ilić Jovan Savova 1 — Ilić Mladen Lazarev 2 — Ilić Petar Lazarev 5 — Ilić Milo, knežmar 2 — Ilić Jovan Živkov 2 — Ilić Petar Radov 2 — Kokot Mato Jefsov 3 — Kokot Jovan Jefsov 4 — Kokot Risto Tomov 2 — Kokot Jagoš Markov 2 — Kokot Božo Savov 3 — Kokot Jovan Tošov 2 — Kovač Andrija Ilin 2 — Kovač Sava Buturov 1 — Kovač Tomo Buturov 2 — Lakićević Pajo Mitrov 1 — Lakićević Stevo Jovanov 2 — Odalović Andrija Perov 2 — Odalović Barisa Gajov 2 — Odalović Savo Jolov 2 — Odalović Nikola Gajov 5 — Odalović Stanko Mitrov 4 — Perović Triško Lučić 1 — Radulović Novica Pulov 5 — Radulović Vidak Boječin 1 — Radulović Rade Petrov 2 — Radulović Vidna Boječina 1 — Radulović Zlatana Radova 1 — Radulović Marija Vidakova 1 — Radulović Milo Bejlov 5.

(Slijedi).

Za uvrstbu Oglasa u zadnju stranicu valja se obratiti Uredju „Objavitelja Dalmatinskoga“ u Drnišu. — Per l'inserzione degli Avvisi nell'ultima pagina rivolgersi all'Ufficio dell'Avvistatore Dalmato“, Drni

2—5 LOVORIKOVO LIŠĆE SUHO

Trebam više vagona lovorička lišća suhog. Plaćam na svakomu kolodvoru ili štaciji u Dalmaciji za 100 kila 36 kruna.

Muštru, kako treba da se suši, na zahtjev šaljem odmah.

FRANZ STULLER
Trgovac
Vrhnička (Kranjska).

FRATELLI MANDEL & NIPOTE BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: Lettere di pegno 4% del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4%. Lettere di pegno 4% della Banca Commerciale di Budapest. — Lettere di pegno della Cassa di risparmio di

Budapest 4% — Prestito ferroviario Bulgare al 6 e 5% — Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4 1/2% ecc.

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.

CEDE Cartelle di lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor. 400,000, in rate mensili di Cor 20

Credito fondiario Austr. 3%, Vinc. princ. Cor. 100,000, in rate mensili di Cor. 10.

Credito Mobiliare Aust 1858. Vinc. princ. Cor. 300,000, in rate mensili di Cor. 20.

Banca Ipotecaria Ungherese 4%. Vinc. princ. Cor. 70,000, in rate mensili di Cor. 10.

Lotti turchi 1870 da fichi 400. Vinc. princ. fichi 600,000, in rate mensili di Cor. 8.

Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane e Ungheresi. Vinc. princ. Cor. 125,000, in rate mensili di Cor. 6. Singole cartelle Cor. 2 ecc.

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%.

RILASCIA Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e ili richieste dei propri clienti, senza alcuna spesa.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabiliti.

ASSUME Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita, Accidenti, Furto con incasso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

Primaju
se oglasi
na četvrtoj
stranici uz
umjerenu
cijenu.

Sve predmete za racionalno peradarstvo.

Može se nabaviti kod
UZORNE PERADARNE
na Brodarici kod Zadra,
nagradjene I. nagradom na XIV. internacionalnoj
izložbi u Beču i t. d.

jaja za razplod:

Orpington, Rhode Island, Leghorn, Plymouth
Rocks, Langshan, Wyandottes i Sulmtaler tucet:
10 K.; Brahma: 16 K.; Bronz. vel. tuket: 24
K.; Emdenskih gusaka: 36 K.

Sve franko Peradarna, uz pouzeće ili isplatu unaprijed.

Sve predmete za racionalno pčelarstvo.

Sprave za leženje pilića, ulista.

TRAŽIM I PREUZIMLJEM

ZASTUPANJE

podobnih trg. obrtničkih firma
za Porenje (Rheinland) i za
Vestfaliju, event za svu Nje-
mačku, bilo odmah bilo za
poslije rata.

Johann Korn, Köln a/ Rhein.

Si accettano
avvisi in quarta pagina
a prezzi modici.

God
Obj
C
Objav
u raznije
10 para
P
pretplatite
prijava
Z
Vel
P
stojilo
novati
u drug
C
nosioce
tnej m
jedinog
koja su
narice
rala A
A
kojem
doba i
povjed
taktick
vijedac
jahnj
redno
gove s
uzroko
u našo
znao u
tehnič
a kao
nje ka
drustv
nisil
vrla sa
postaš
praved
potput
S
rica pr
genijal
mnog
podvig
ćemo o
duha,
A
je ne
moćnij
velikije
Te
narica
maja
predati
jedna
dni bro
dne 18
rica „O
sta ko
topila
N
20 dec
dvihni
A
„Mala
ni kon
lagana
ćem i
ona ta
njeno
na kon
nijela
slavulj
način
vješću
mila, j
čijim k
kobnic
genda
je Isus
mu sv
tugova
da nije
vratilo,
nego n
sto ga
Bog je
volji k
eno i